

ضمیمہ ویژہ نامہ کنکوریٰ ہا

زیر نظر: دکتر مہدی نکوئی - مشاور عالی کنکور

مقدمہ	۹۴.....
ادبیات	۹۶.....
عربی	۹۸.....
دینی	۱۰۰.....
زبان	۱۰۲.....
فیزیک	۱۰۳.....
شیمی	۱۰۴.....
ریاضیات و دیفرانسیل	۱۰۵.....
ہندسہ و گسستہ	۱۰۶.....
ریاضیات گسستہ و جبر و احتمال	۱۰۷.....
زیست	۱۰۸.....
ریاضیات تجربی	۱۱۰.....

مقدمه

کنکوری‌های عزیز سلام

امیدوارم که مطالب مجله «راز» را از نیمه خردادماه دنبال کرده باشید. اگر این کار را نکرده‌اید، حتماً شماره‌های قبلی را تهیه کرده و مطالب گفته‌شده در تابستان را پیگیری کنید. در شماره قبل، با توجه به اهمیت مبحث «خلاصه‌نویسی»، این قسمت از روش مطالعه را به شما عزیزان آموزش دادم. از این شماره نیز به پیشنهاد مدیرمسئول خوش‌ذوق و خوش‌فکر نشریه «راز»، جناب آقای بیژن علیپور قرار بر آن شده است که در هر شماره ویژه‌نامه‌ای داشته باشیم. جمع‌آوری مطالب این ویژه‌نامه که از مردادماه شروع شده اینک در اختیار شما قرار گرفته است. از این شماره، به جای دو صفحه راز کنکوری‌ها با «ویژه‌نامه راز» و اعضای هیئت تحریریه آن در خدمت شما خواهیم بود. این ویژه‌نامه از امروز تا روز کنکور با شما عزیزان همراه است و در هر درس، با توجه به بازه زمانی قرار گرفته در آن، مطالب علمی و مشاوره‌ای مربوط به آن را در اختیار شما قرار می‌دهد. امیدوارم این کار به شما عزیزان کمک کرده و در ایجاد فرصت رقابت سالم، نقشی هرچند کوچک داشته باشد.

راز ۱: در این شماره از ویژه‌نامه، به چه مطالبی پرداخته می‌شود؟

با توجه به اهمیت برنامه‌ریزی و مطالعه حرفه‌ای شما عزیزان از همراه (هرچند این کار از تابستان شروع شده است) به بررسی دروس مختلف کنکور ۹۴ پرداخته‌ایم. هدف از این کار پاسخگویی

به سؤالاتی چنین بوده است: منابع سؤالات هر درس در کنکور چه بوده؟! سطح سؤالات چگونه بوده است؟! بودجه‌بندی سؤالات هر درس به چه صورت است و در مقایسه با سال‌های قبل، چه تغییری داشته‌اند؟ و از همه مهم‌تر داوطلبان کنکور ۹۵ چه استراتژی را باید در هر درس اتخاذ کنند؟!

راز ۲: مطالب هر درس، نظر همان دبیری است که مقاله را نوشته است یا حاصل خرد جمعی است؟

در تابستان، پیشنهاد این ویژه‌نامه از سوی جناب آقای علیپور، مدیرمسئول محترم نشریه، به اینجانب داده شد. پس از آن، با گروهی از بهترین دبیران در هر درس، جلساتی متعدد برگزار شد. از بین دبیران هر درس، یک نفر سرگروه شد و در فضای مجازی تلگرام گروهی به نام «اتاق فکر اعضای هیئت تحریریه» تشکیل گشت. پس از تبادل نظر و بررسی تجربیات اعضا، برای هر درس، گروهی علمی با بیش از صد عضو از مجموعه دبیران توانمند کنکور در اقصی نقاط کشور، تشکیل شد. در هر گروه، به صورت هفتگی موضوعات مطرح شدند و پس از جمع‌بندی، سرگروه‌های عزیز مجموع نظرات را بررسی کردند؛ در نهایت مقاله‌های «راز» تدوین شدند. به جرئت می‌توانم بگویم برای هر مقاله بیش از هزار نفر-پیام در تلگرام تبادل شده است تا این ویژه‌نامه‌ها از نظر محتوای علمی منطبق با واقعیات، نه فرضیات فردی، و بر اساس خرد جمعی در اختیار مخاطبان فرهیخته نشریه «راز» قرار گیرند. از شماره بعد

دکتر مهدی نکونی
مشاور تحصیلی
و کنکور

نیز، اسامی عزیزان فعال در هر درس را در کنار نام سرگروه ها قید خواهیم کرد.

راز ۳: هنگام مطالعه مقالات، متوجه شدیم که هر مقاله به استنادی گران قدر تقدیم شده است! آیا منظور خاصی از این کار داشته اید؟!

جناب آقای مسعود لعلی عزیز که از نویسندگان توانای نشریه «راز» هستند، در کتاب «شانه های غول» می گویند: «اگر امروز کسی در مقام بلندی قرار دارد، به دلیل آن است که روی شانه های افراد بلندقامتی ایستاده است!» از این رو، اعضا هیئت تحریریه «ویژه نامه راز» خود را وامدار اساتید و پیشکسوتان عرصه آموزش می داند و بدین دلیل، برای تجلیل از این بزرگان، چه آنان که در قید حیات اند و چه کسانی که به ظاهر دستشان از این دنیای فانی کوتاه شده، این حرکت کوچک را انجام داده است. امید است که با این حرکت، احترام به بزرگتر و پیشکسوت و پدر و مادر و اساتید در مخاطبان جوان خواننده این مقالات نهادینه شود.

راز ۴: مطالب مشاوره ای شما از این شماره چگونه بیان می شوند؟!

از شماره های بعدی، در همان دو صفحه، مطالب مربوط به روش مطالعه، برنامه ریزی و تست زدن را ادامه خواهیم داد. در هر درس، نظرات مشاوران محترم بر اساس گروه «مشاوران راز» در تلگرام جمع آوری می شود؛ سپس در هر درس، موارد تکمیل کننده ای را اضافه می کنیم تا در کنار نگاه دبیران حرفه ای آن درس نظر مشاوران محترم را هم در اختیار داشته باشیم و جوانب مختلف هر درس مورد بررسی قرار گیرد. همچنین درباره اصطلاحات به کار رفته در این شماره باید موارد زیر را توضیح دهیم:

۱. بودجه بندی

به تعداد سؤالاتی که از هر مبحث در کنکور می آید، بودجه گفته می شود و به نگارش این تعداد سؤال در کنار هم «بودجه بندی» می گویند. در هر مقاله،

بودجه بندی مباحث و تعداد سؤالات هر کتاب به صورت جداگانه، در اختیار شما قرار گرفته است.

البته با توجه به روند ترکیبی سؤالات کنکور و مفهومی شدن سؤالات هر درس در مباحثی چون آرایه های ادبی، قرابت معنایی، قسمت های مربوط به آیات و روایات، سؤالات زیست شناسی و تست های شمارشی نمی توان به درستی بودجه بندی دقیقی برای یک درس یا یک کتاب تعیین کرد. از این روی، مطالعه همه مباحث در همه دروس الزامی شده است؛ برخلاف سال های گذشته که امکان حذف تعدادی از مباحث وجود داشت.

۲. سطح سؤالات

منظور از سطح سؤالات میزان سختی و آسانی سؤالات است که در اغلب موارد درباره آنها، در میان دانش آموزان و دبیران اختلاف نظر وجود دارد؛ برای مثال، برای یک دانش آموز سؤالی سخت و برای دانش آموز دیگر همان سؤال آسان است. همین طور نظر دبیران محترم در این باره متفاوت است، بنابراین در این گونه مواقع، باید به آمار پاسخگویی به سؤالات، که از سوی سازمان سنجش منتشر شده، مراجعه کرد. در مقالات این شماره، درجه سختی و آسانی سؤالات با توجه به ثرم و معیار سال های گذشته و نظر دبیران هر گروه جمع آوری شده است و در شماره های بعد از عید، آمار مستند پاسخگویی به سؤالات کنکور در اختیار شما قرار می گیرد.

۳. زمان پاسخگویی

زمان پاسخگویی به سؤالات هر درس را در جدول راز کنکوری ها، در مردادماه، در اختیار شما قرار داده ام؛ اما با توجه به اهمیت زمان در کنکور، درخصوص هر درس و هر مبحث دوباره این زمان را مطرح خواهیم کرد. به این دلیل که شما خود را از همین ابتدای سال، به بحث زمان و تست زدن زمان دار مقید کنید.

۴. تغییرات

تغییرات هر درس را از لحاظ نوع طراحی سؤالات، منابع و نگارش سؤالات در هر

درس، در مقایسه با سال قبل یا سال های پیشتر، برای شما بیان کرده ایم. شما می توانید روش مطالعه و برنامه ریزی خود را بر اساس آنها تنظیم کنید و با روش های قدیمی وقت خود را هدر ندهید؛ به ویژه در درس هایی مثل زیست و شیمی که دچار تغییرات بنیادین شده اند.

از این روی، دیگر بررسی سؤالات ده سال اخیر کنکورهای گذشته نیز شاید چندان کارآمد نباشد، چه برسد به سی سال اخیر!

بنابراین در دیدی کلی سؤالات کنکورهای سراسری سال های قبل از ۹۰ و ۹۱ (به جز در درس های ریاضی، فیزیک و زبان) کمک چندانی به شما نخواهد کرد؛ در عوض، شاید بهتر باشد تمرکزتان را بر سؤالات پنج سال اخیر و سؤالات مؤسسات برگزاری آزمون های آزمایشی بگذارید.

در این جا از جانب خود، از زحمات سرگروه های محترم، نویسندگان عزیز و اعضا فعال گروه ها تشکر می کنم. ان شاء... از شماره بعد با ذکر نام، از تک تک این عزیزان نیز قدردانی خواهیم کرد.

در پایان، متذکر می شوم که مدارس و آموزشگاه ها می توانند برای تهیه نشریه «راز»، به تعداد دانش آموزان و دبیران خود، با واحد بازرگانی نشریه هماهنگ شده و از تخفیف ویژه تا ۵۰٪ استفاده کنند.

موفق باشید و سربلند

بررسی درس ادبیات در کنکور ۹۴

۱۰۰۰ نکته باریک‌تر از مو این جاست

این نوشتار تقدیم می‌شود به استاد فرزانه جناب آقای دکتر «سلطانی گردفرامری»

سخن اول

زبان و ادبیات فارسی در آزمون‌های سراسری ۹۴

ادبیات فرصتی برای آگاهی و آرامش است؛ اما ادبیات کنکور مجال است برای سنجیدن برخی خواننده‌ها، مهارت‌ها و سلیقه‌های مشخص، البته به اضافه تمرکز و مدیریت موضوع و زمان. «آگاهی» و «آرامش» هم بماند برای نتیجه‌ای خوب و انتخاب رشته‌ای خوب‌تر! در این گفتار، به مطالعه ادبیات کنکور ۹۴، بر پایه چند محک مهم پرداخته و مؤلفه‌های کم‌اثرتر (مانند تنوع جزئی موضوعات یا قالب و تیپ‌بندی سؤالات) را در نظر نگرفته‌ایم. موارد مطالعه نیز آزمون ادبیات رشته‌های غیرانسانی است؛ البته ادبیات عمومی انسانی را هم به این مبحث اضافه کرده‌ایم؛ آن هم به دلیل شباهتش در موضوعات مشترک با آزمون‌های غیرانسانی.

در پایان، نیز چند سطر توصیف آزمون رشته ریاضی را پیش چشم گذاشته‌ایم؛ زیرا آزمون این گروه نخستین آزمونی است که از مختصات ادبیات کنکور ۹۴ پرده برمی‌دارد.

سطح سؤالات

تراز کیفی پرسش‌ها، اهمیت موضوع مورد سؤال، استاندارد و درجه دشواری

روی هم رفته باید گفت جز در «قربان معنایی» که به‌شکلی غیرمنتظره «مسئله‌دار» بوده است، طراحی باقی سؤالات طبیعی هستند؛ اگر نخواهیم بگوییم که کاملاً منطقی، معقول، حساب‌شده یا سالم‌اند؛ البته منظور از «طبیعی» یعنی، همان‌طور که همیشه بوده؛ یعنی، همانی که از «تفکر طراح» انتظار داریم.

بودجه‌بندی

مطابق با منابع اعلام‌شده در کنکور بوده است و آن‌گونه که در بعضی

آزمون‌های گذشته شاهدش بودیم خروج از بودجه ندارد. تنها یکی، دو کلمه در مبحث «واژه»، «املا» و برخی اشارات «آرایه» از حدود اطلاعات کتاب و داوطلب بیرون است، که البته این موضوع، در کنکور ادبیات تازگی ندارد!

زمان پاسخگویی

تناسب دشواری و حجم اطلاعات مورد سؤال با زمان

۱۸ دقیقه برای ۲۵ سؤال ادبیات، برای کسی که بامدیریت و مهندسی موضوعات این درس آشناست، زمانی «مناسب» و حتی مطمئن و دارای قابلیت مرور کردن است؛ اما برای عموم داوطلبان، زمانی «تنگ» و حساس است؛ البته نه آن قدر که نامتناسب و ناامیدکننده باشد.

زمان، موضوعی است که همیشه متأثر از دشواری و نادرستی سؤالات است؛ بنابراین وقتی که سختی و خطای آزمون، بیش از اندازه و تحریک‌کننده باشد، انتظار داشتن برخوردی منطقی با زمان، بی‌معنی است.

روی همان خط

شباهت معنی‌دار ادبیات کنکور با آزمون آزمایشی سنجش فصل بهار مانند سال‌های پیش، جهت‌دهی سنجش‌های پس از عید، کاملاً بر ادبیات کنکور تأثیرگذار بوده است. ادبیات کنکور امسال، به‌هم‌ریختگی آزمون‌های سنجش در چیدمان موضوعات یا اعمال سلیقه شخصی طراحان سنجش در سؤالات آرایه و قربان نداشته است؛ اما در عین حال، سبک، لحن، قالب، تیپ و حتی علائم نگارشی و شیوه حروف‌چینی سنجش را تا حدودی رونویسی می‌کند! در مجموع، باید گفت که آزمون ۹۴ در اقتباس از سنجش‌های فصل بهار، شباهت‌هایی در حدود سال‌های گذشته داشته است.

استاد مهدی نظری
سرگروه ادبیات
«راز»

بررسی سؤالات کنکور امسال نشان می‌دهد

در همه گروه‌های آزمایشی، سؤال غلط وجود داشته است.

در همه موضوعات ادبی، سؤال غلط وجود داشته است.

مطابق انتظار، به ترتیب، در زبان فارسی و آرایه‌های ادبی، پرسش‌های نادرست و مورد بحث وجود داشته؛ به‌طور میانگین در هر آزمون، ۱ سؤال در زبان فارسی و ۱ سؤال در آرایه.

برخلاف انتظار، قرابت معنایی با ۹ سؤال غلط، بیشترین میزان خطا و بحث را به خود اختصاص داده است؛ به‌طور میانگین، در هر آزمون ۱/۵ سؤال.

آزمون‌های ریاضی و تجربی هم، به اندازه سایر گروه‌ها خطای طراحی داشته‌اند؛ در حالی که به‌طور معمول خطای سایر گروه‌ها از ریاضی و تجربی بیشتر است.

املائی کنکور ۹۴ از سالم‌ترین املاهای کنکور، تاکنون بوده؛ در حالی که تعداد خطای طراحی در مبحث املا همیشه بیش از این میزان بوده است.

مباحث «واژه» و «تاریخ ادبیات»، با وجود آن که هر کدام تنها ۱ سؤال نادرست داشته‌اند، ردپای جالبی از خود بر جای نگذاشته‌اند؛ چون این دو موضوع، کاملاً حفظی‌اند و نباید به هیچ تأویل، تفسیر و احتمالی تکیه داشته باشند؛ به‌ویژه مبحث «واژه» که اولین موضوع آزمون هم هست و نادرستی آن، داوطلب را به هم می‌ریزد.

اتفاقات تازه

در کنکور امسال، بیشتر تغییرات جزئی در طراحی، ناشی از هیجان‌زدگی‌های ناپخته برای کسب تجربه بوده است؛ بنابراین از نظر «رکود یا تازگی» سؤالات، به جز برخی تلاش‌های محدود برای طرح همین سؤالات، تغییری محسوس، از آن گونه که بتواند آزمون را متحول کند، رخ نداده است. این تغییرات شامل موارد زیر هستند:

در طرح سؤال:

تلاش برای کاهش «حجم» اطلاعات مورد سؤال؛ مانند طرح سؤالات «کوچک» در موضوع «واژه» که یادآور آزمون‌های دانشگاه آزادند!

تلاش برای تغییر «فضا» و بازی کردن با موضوعات فرعی؛ صرف‌نظر از آن که این کار تا چه میزان درست یا نادرست است یا طراح تا چه حد در انجام دادن این کار توانا بوده یا نه؛ برای مثال،

موضوع سؤال «تاریخ ادبیات»، فقط ملیت مؤلفان باشد! یا ظرفیت طرح سؤال از مفهوم «وحدت وجود» خرج این مسئله شود که سرانجام، بوته‌های خار «کوزت» را می‌ترسانند یا نه؟!

در پاسخ‌گویی و تصحیح کارنامه

تلاش برای پذیرش خطا؛ در درس ادبیات گروه ریاضی، در اقدامی تقریباً بی‌سابقه، سؤال نادرست مبحث «واژه» دارای دو پاسخ اعلام شد! هدف از این کار برگرداندن بخشی از حق داوطلبان بوده است؛ اما آیا حق همه داوطلبان داده شده؟ مثلاً داوطلبی که با دیدن، خواندن، وقت گذاشتن، گنج‌شدن و عدم توانایی در پاسخگویی، ترجیح داده از خیر پاسخ بگذرد یا شخص دیگری که شوک از دست دادن امتیاز مبحث ساده واژه، باعث شده تا تمرکزش را در سایر موضوعات از دست بدهد؟!

آزمون ریاضی

اولین و مهم‌ترین پیام‌آور امید، پیام‌آور ناامیدی!

به ساختار سؤالات و درجه سختی آن‌ها که نگاه می‌کنی، می‌بینی در کل آزمون مسئله‌داری نبوده است؛ به ویژه آن که ساختار سؤالات در مباحث همیشه بحث‌برانگیز «زبان فارسی» و «آرایه» تقریباً سالم بوده‌اند؛ البته در مبحث «قرابت» مشکلات جدی و سؤالات کاملاً غلط هم وجود داشته و همین دست سؤالات نیز بالای جان همه آزمون‌های امسال بوده است. با وجود این موارد، نتایج ادبیات ریاضی، در مقایسه با ادبیات ریاضی سال‌های گذشته، دل‌سردکننده بود و علت این امر را می‌توان در میان این موارد جست‌وجو کرد:

نادرستی ۱ سؤال در مبحث «واژه»؛ یعنی مبحثی که داوطلب هرگز احتمال غلط بودنش را نمی‌دهد و به هیچ وجه انتظار ندارد امتیاز بخش «واژه» را از دست بدهد.

غلط‌های پی‌درپی در مبحث «قرابت»؛ در این جا هم، نه تنها غلط بودن سؤالات که دست کم، «تعداد» آن‌ها دور از انتظار و برای داوطلب، نگران‌کننده بوده است.

غافلگیری در تغییرات فرم و محتوا که به یک‌باره در مقایسه با گذشته، در مقیاس زیادی اتفاق افتاده است؛ البته در این جا، تسلط داوطلب به آزمون‌های جامع آزمایشی سنجش در فصل بهار، می‌توانست نزدیک به صد درصد، این نگرانی و درهم‌ریختگی را مهار کند؛ اما متأسفانه داوطلبان با شباهت «سنجش بهاری» و کنکور، کمتر آشنا هستند.

بررسی درس عربی در کنکور ۹۴

«درسی زمخت، اما نمره‌آور»

سؤالات آزمون را به خود اختصاص می‌دهد.

قسمت درک مطلب

همان گونه که می‌دانید، آزمون عربی دارای بخش درک مطلب است، که به طور مستقیم بعد از سؤالات ترجمه می‌آید؛ یعنی، سؤالات ۳۴ تا ۳۷ را به خود اختصاص می‌دهد و می‌توان گفت سخت‌ترین قسمت آزمون است؛ زیرا یکی، دو سؤال آن واقعاً شک‌برانگیز است. همین‌جا از فرصت استفاده می‌کنم و یادآور می‌شوم که نه فقط در عربی، بلکه در تمامی دروس شما موظف نیستید به تمامی سؤالات آزمون در وهله اول پاسخ دهید؛ بلکه باید هنرمندانه و در کمال آرامش، سؤالات سخت را کنار بگذارید و از مباحث و سؤالاتی شروع کنید که به آن‌ها مسلط‌تر هستید.

بر همین اساس، درخصوص آزمون عربی پیشنهاد می‌کنم که از مبحث ترجمه یعنی ۸ سؤال اول شروع کنید؛ سپس ۵ تا ۶ سؤال آخر، یعنی منصوبات و نواسخ... را حل کنید و اگر وقت کافی داشتید، به ۴ سؤال درک مطلب بپردازید.

یادتان باشد سؤالات شکل (حرکت‌گذاری) و تحلیل صرفی در عین حال که از درون درک مطلب تعیین شده و طرح می‌شوند، درکل ربطی به مفهوم و معنی درک مطلب ندارند. به نظر من، این سؤالات جزء سؤالات راحت و ساده آزمون هستند و نباید از آن‌ها غفلت کرد.

شیوه‌های جدید طرح تست

امسال، سؤالات ۳۸ و ۳۹ به مبحث شکل (حرکت‌گذاری کلمات درون عبارت) مربوط می‌شد؛ اما برخلاف سال‌های گذشته، به‌جای (عین الصحیح فی التشکیل) نحوه سؤال را تغییر داده بودند و (عین الخطا فی التشکیل) را خواسته بودند. البته به نظر من این نوع

عربی درسی است که در سال‌های گذشته به‌طور کامل مهجور واقع شده؛ به‌ویژه از زمانی که از دروس پیش‌دانشگاهی کنار گذاشته شده است با اقبال کمتری از سوی دانش‌آموزان روبه‌روست؛ ولی اثرات بسیار زیاد و حتی شگفت‌انگیز این درس در چیدمان رتبه‌های داوطلبان هر سال، بیش از پیش به چشم می‌خورد؛ بنابراین ما بر آن شدیم تا در هر شماره از این ویژه‌نامه، از تجربیات استادی توانمند استفاده کنیم و در راه موفقیت شما داوطلبان محترم، گامی هرچند کوچک برداریم. در مطلع اولین شماره این ویژه‌نامه، از استاد مجرب، محبوب و قدیمی این درس تقاضای همراهی کردیم. استاد محترم جناب آقای «ایاد فیلی» نیز لطف خود را از مادر بخیر نکردند و این شماره را به قلم خود تقریر نمودند. به امید موفقیت همه دانش‌آموزان و داوطلبان کوشای ایران زمین.

۲۵ سؤال عربی آزمون ۹۴، مطابق روال سال‌های گذشته، به شکل زیر تقسیم و بارم‌بندی شده بودند:

۱. ترجمه و تعریب: ۸ سؤال اول ← ۳۲٪
۲. درک مطلب (مفهوم متن): ۴ سؤال ← ۱۶٪
۳. شکل (حرکت‌گذاری): ۲ سؤال ← ۸٪
۴. تحلیل صرفی (تجزیه): ۳ سؤال ← ۱۲٪
۵. فعل (اعلال، معلوم و مجهول، اعراب فعل): ۲ تا ۳ سؤال ← ۱۰٪
۶. نحو (منصوبات، مرفوعات، صفت و...): ۵ تا ۶ سؤال ← ۲۰ تا ۲۵٪

توجه داشته باشید

مبحث فعل از مهم‌ترین مباحث درس عربی است؛ زیرا علاوه بر سؤالات مستقیم این مبحث (معلوم و مجهول، اعلال و اعراب فعل) در قسمت ترجمه نیز ۲ سؤال از ۳ سؤال تحلیل صرفی از این مبحث است؛ در نتیجه، به جرئت می‌توان گفت که این مبحث حدود ۴۰٪

استاد مهدی امیراقبال
سرگروه عربی
«راز»

سؤال ساده‌تر از شیوه قبلی است؛ زیرا کافی است داوطلب عزیز کلمه معینی را در نظر بگیرد و ببیند در کدام گزینه به شکل مختلف حرکت گذاری شده است. به نمونه زیر توجه کنید:

عین الخطا في التشكيل

قد تعود الانسان أن يهرب من عدوه وممن ينقده ويشتمه ويذمه!...
١. تعوّذ - الانسان - عُدُو
٢. يهرب - ممن - يذم
٣. الانسان - يهرب - يشتيم
٤. عُدُو - ممن - يذمه
پاسخ: (الانسان) در گزینه ۱ مرفوع و در گزینه ۳ منصوب آمده است؛ بنابراین یکی از این دو گزینه نادرست است. از آن‌جا که (الانسان) در این عبارت، فاعل و مرفوع است، پس گزینه ۳ نادرست بوده و پاسخ سؤال مورد نظر است.

اما مطلب مهم دیگری که نباید فراموش کنید این است که طراحان محترم از همه مطالب کتاب‌های درسی (بر حسب اهمیت و سهم آن‌ها در آزمون) سؤال مطرح می‌کنند؛ به عبارت دیگر، اگر از مطلب یا نکته‌ای به صورت مستقیم سؤال طرح نشود، به حتم به صورت غیرمستقیم و در قسمت ترجمه، شکل و تحلیل صرفی مطالب را خواهند گنجاند؛ برای مثال، در آزمون سراسری ۹۴ رشته ریاضی، از مبحث مهم (معلوم و مجهول) به صورت مستقیم سؤالی مطرح نشده بود، اما در قسمت ترجمه سؤال اول در همین رابطه بود: «من قتل مظلوما... هرکس مظلومانه کشته شود...»
همچنین معمولاً از مبحث مهم منصرف و غیرمنصرف در قسمت شکل سؤال می‌آید و نمونه‌های بی‌شمار دیگر....

و بعد از این مرحله، نوبت به بازآموزی و تکرار می‌رسد؛ نه تنها در درس عربی، بلکه در تمامی دروس، بعد از مدتی، به دنبال آزمون‌های قبلی خود بروید و آن‌ها را با چند تست و سؤال بازآموزی مرور کنید تا آن‌جا که مباحث، ملکه ذهنتان شوند. بی‌شک بعد از این کار، سرعت عمل و ابتکار لازم را به دست می‌آورید.

مطالب حذف شده از کنکور عربی

۱. بخش‌های «الصور الجمالية في القرآن الكريم»، «في رحاب نهج البلاغه» و «في ظلال الدعاء»
۲. تطابق عدد و معدود و ویژگی معدود و اعداد ترتیبی (اول، ثانی، ثالث و...).

به عبارت ساده‌تر، در مبحث اعداد (برای رشته‌های غیرانسانی) کافی است که دانش‌آموز اعداد ۱ تا ۱۲ را به عربی یا برعکس

بلد باشد؛ برای مثال، از شما پرسیده می‌شود: «۵ قلم» یا «۹ دانش‌آموز» که شما باید عدد ۵ یعنی «خمس یا خمسة» یا عدد ۹ یعنی «تسع یا تسعة» را بلد باشید.

۳. معتلات: معتلات مزید (یعنی به باب رفته) را از قبیل «اجاب، يستريح، استقام و...» از شما نمی‌خواهند؛ همچنین تشخیص نوع اعلال، ماقبل اعلال چه بوده و تشخیص حروف اصلی معتلات از شما خواسته نمی‌شود؛ اما نکات مربوط به صرف فعل معتل مجرد و صیغه‌هایی که حرف عله در آن‌ها حذف می‌شود و همچنین اعراب فعل معتل اجوف یا ناقص و تشابه صیغه‌ها در اجوف یا ناقص از مطالب مهم و منبع سؤال هستند.

۴. در منادا فقط تشخیص و اعراب منادای علم و مضاعف از شما خواسته می‌شود و منادای نکره و شبه‌مضاف از دانش‌آموزان غیرانسانی خواسته نمی‌شود.

۵. مجهول افعال معتل از قبیل «قيل، يُقال، يدعى و...» از کتاب‌های درسی حذف شده است.

۶. حفظ اشعار موجود در کتاب‌های درسی لازم نیست؛ اما آشنایی با مفاهیم و معانی آن‌ها ضروری و حیاتی است. (همواره حداقل یک سؤال را به خود اختصاص می‌دهند).

۷. در مبحث حال، فقط قواعد حال مفرد و ذوالحال از داوطلب پرسیده می‌شود. حال جمله و واو حالیه از مطالب حذفی هستند که از آن‌ها سؤالی مطرح نخواهد شد.

۸. بخش ملحقات در انتهای کتاب «عربی ۳» نیز جزء حذفیات است.

به یاد داشته باشید که از لغات آخر کتاب‌های درسی به صورت مستقیم، سؤال مطرح نمی‌شود؛ اما این کلمات در حل تست‌های ترجمه بسیار مهم‌اند.

در پایان، یادآوری می‌کنم که شما با برنامه‌ریزی خوب، منظم و استفاده از منابع معتبر و پشتکار می‌توانید «شاهد مقصود را در آغوش بگیرید». باور کنید که با ۳ تا ۴ ساعت وقت گذاشتن در هفته برای درس عربی و تکرار منظم آن، این درس می‌تواند بالاترین درصد شما در دروس عمومی و اختصاصی باشد.

بررسی درس دین و زندگی در کنکور ۴۹ «درسی ساده، ولی نکته‌دار»

این مقاله تقدیم می‌شود به روح بزرگ مرحوم «منوچهر خالصی»
باشد که قرین آرامش بیشتری باشند

سطح سؤالات در مقایسه با سال‌های قبل چگونه بوده است؟ (بر

اساس درجه سختی)

در کل، سؤالات سال ۹۴ در مقایسه با سال‌های گذشته، آسان‌تر طراحی شده بودند و کمتر از کلمات مبهم، نامتعارف، مشکل، سخت و طولانی استفاده شده بود؛ همچنین میزان سؤالات جدید و ابتکاری کمتر از پیش بود؛ اما نباید این موضوع را ملاکی برای آزمون‌های آینده کنکور قرار داد.

حدود ۲۰٪ سطح سؤالات در مقایسه با سال گذشته ساده‌تر شده و سبک سؤالات تا حدودی متفاوت شده بود.

از نظر سطح دشواری، در تیپ‌بندی سؤالات تعادل وجود نداشت؛ به گونه‌ای که سؤالات گروه علوم انسانی از همه گروه‌ها آسان‌تر بود و بعد از آن زبان، هنر، ریاضی و در نهایت، تجربی قرار داشت.

سؤالات چندقسمتی و جای خالی‌ها به شدت کاهش یافته بودند و به هیچ وجه سؤال منفی طرح نشده بود.

ریتیم سؤالات تا چه حد با سؤالات سال‌های گذشته مطابقت داشت؟

(تیپ سؤالات)

حجم سؤالات و گزینه‌ها از نظر تعداد کلمات مانند سال‌های گذشته زیاد بود، اما درجه سختی کمتری داشتند.

سؤالات آیات کمتر شده بود و از ۷۰، ۸۰٪ به حدود ۵۵، ۶۰٪ کاهش یافته بود.

سؤالات تک‌قسمتی افزایش یافته و سؤالات متن نیز بیشتر شده بود. به این ترتیب که:

در گروه ریاضی ۱۸ مورد، در گروه زبان ۱۶ مورد، در گروه تجربی ۱۱ مورد، در گروه انسانی و هنر ۱۰ مورد و در گروه خارج از کشور نیز ۱۴ مورد دیده می‌شد.

سؤالات متن و حدیث بیشتر شده بود.

در مقایسه با سال‌های قبل، به درس‌های پایانی توجه بیشتری شده بود؛ یعنی، درس‌های ۱۴، ۱۵ و ۱۶ سال دوم و سوم و درس‌های ۸، ۹ و ۱۰ سال چهارم.

از بخش اندیشه و تحقیق و تفکر در آیات و... در گروه هنر ۴ سؤال، در گروه تجربی ۳ سؤال و در گروه ریاضی و هنر ۱ سؤال مطرح شده بود؛ اما از این بخش در گروه زبان و گروه خارج از کشور سؤالی نیامده بود.

ادبیات و نحوه بیان سؤالات و گزینه‌ها بسیار روان و آسان بود؛ برخلاف سال‌های گذشته که سؤالات بسیار ثقیل بودند.

گزینه‌ها نیز کوتاه‌تر شده بودند.

بودجه‌بندی سؤالات در مقایسه با سال‌های قبل

بودجه‌بندی تغییر نداشت و مانند سال‌های گذشته ۹ سؤال از سال دوم، ۹ سؤال از سال سوم و ۷ سؤال از سال چهارم طرح شده بود. ترتیب در آن درس‌ها نیز رعایت شده بودند؛ البته به جز گروه هنر که ترتیب در آن رعایت نشده بود و سؤال ۶۸ از درس ششم سال سوم، در آخر سؤالات سال سوم آمده بود. در گروه خارج از کشور نیز، ابتدا، درس شش آمده بود و بعد درس پنج سال دوم. از بعضی درس‌ها که همیشه از آن‌ها سؤال طرح می‌شده کمتر سؤال آمده بود؛ مانند درس سال چهارم.

دانش آموز متوسط می‌توانست چه درصدی را کسب کند؟

به دلیل ساده بودن تقریبی سؤالات، دانش آموز متوسط می‌توانست حدود ۶۰٪ سؤالات را پاسخ دهد.

استاد مرتضی محسنی کبیر
سرگروه دین و زندگی
«راز»

دانش آموزی در حد مطالعه کتاب درسی، می‌توانست چه درصدی را کسب کند؟

در آزمون ۹۴، تسلط به کتاب درسی تا حد زیادی برای پاسخگویی به سؤالات کافی بود و داوطلب می‌توانست تا حدود ۷۰٪ را پاسخ دهد؛ اما در مبحث آیات، داوطلب باید به کتاب‌های کمک‌درسی نیز مراجعه می‌کرد. در کل، این مبحث میزان اطلاعات بیشتری می‌طلبید.

چند درصد سؤالات روی مباحث مفهومی تکیه داشت؟ چند درصد ادبیات، قرابت معنایی، درک سؤال و... بود؟

حدود نیمی از سؤالات بر نکات مفهومی و نیمی بر نکات حفظی تکیه داشتند.

در چند درصد تست‌ها از دانش آموز وقت بیشتری تلف می‌شد؟ (زمان استاندارد در آن‌ها رعایت نشده بود.)

با این‌که سؤالات طولانی بودند، ولی زمان استاندارد لازم برای پاسخگویی وجود داشت. سؤالات روان بودند و از پیچیدگی اجتناب شده بود.

آیا تیپ سؤالات با کنکورهای آزمایشی متداول مطابقت داشت یا نه؟ در صورت شباهت، نام آزمون و درصد مطابقت چه میزان بود؟

شباهت با کنکورهای آزمایشی کم بود، ولی نکات مورد سؤال در کنکورهای آزمایشی وجود داشت. در این میان، آزمون‌های «قلم‌چی» و «سنجش» مناسب بودند (به ویژه جامع‌ها)، ولی «گزینه ۲» و «گاج» فاصله زیادی با سؤالات کنکور داشتند.

۹. چند درصد سؤالات از پایه و چند درصد از پیش‌دانشگاهی بودند؟

مثل سال‌های گذشته ۷۲٪ سؤالات از پایه بود؛ یعنی ۱۸ سؤال، و ۲۸٪ از پیش بود؛ یعنی، ۷ سؤال.

موارد دیگر

طراح از برخی واژگان کتاب‌های قدیمی استفاده کرده بود؛ مانند ولایت معنوی، که این کلمه را یکی از قلمروهای رسالت

در نظر گرفته بود. (سؤال ۶۱ گروه تجربی) طراح از قسمت حذفی کتاب سؤال طرح کرده بود؛ سؤال ۷۰ زبان (آیه ضرب الله مثلاً...)

در سؤال ۶۸ ریاضی دو گزینه صحیح وجود داشت (اعلام کلید نهایی سنجش)؛ یعنی هم «احسان بی‌قید و شرط» و هم «طلب بخشایش از خدا». این دو گزینه را سنجش درست اعلام کرد؛ یعنی، گزینه‌های ۱ و ۴ صحیح بودند.

تنها سؤال ترکیبی موجود، سؤال ۶۱ گروه هنر بود؛ سؤالی درباره اعجاز محتوایی قرآن. این سؤال از درس ۳ سال سوم مطرح شده بود؛ همچنین در گروه ریاضی ارتباط حدیث منزلت با آیه «ما کان محمد...» ذکر شده بود.

در گروه خارج از کشور، در سؤال ۵۲ و ۵۳ ترتیب درس‌ها رعایت نشده بود؛ ابتدا از درس ۶ آمده بود و بعد از درس ۵؛ همچنین در گروه هنر، سؤال ۶۸ از درس ۶ سال سوم در انتهای سؤالات سال سوم آمده بود.

فقط در گروه انسانی از اصطلاحات آزمون‌های سال‌های پیشین استفاده شده بود؛ یعنی، مقدم و مؤخر و علت و معلول. جواب سؤال ۵۲ گروه تجربی نیز در راهنمایی معلم ذکر شده است، نه در کتاب درسی.

فقط در گروه زبان «شعر» مورد سؤال بوده است. از اندیشه و تحقیق در گروه ریاضی ۱ سؤال، در گروه تجربی ۳ سؤال و در گروه هنر ۴ سؤال طرح شده بود؛ اما در دیگر گروه‌ها سؤالی از اندیشه و تحقیق نیامده بود.

در گروه خارج از کشور و زبان ۲ حدیث فارسی و در دیگر گروه‌ها ۱ سؤال از احادیث فارسی ذکر شده بود.

سؤالات آیات و روایات، که به صورت عربی طرح شده، در رشته ریاضی، تجربی و زبان ۱۳ سؤال، در گروه انسانی ۱۶ سؤال، در گروه هنر ۱۴ سؤال و در گروه خارج از کشور ۱۱ سؤال را به خود اختصاص داده بود.

بررسی درس زبان در کنکور ۹۴

« ۲۰ دقیقه با زبان انگلیسی در کنکور »

این مقاله تقدیم می‌شود به استاد پیشکسوت و بزرگوار جناب آقای «عباس فرزام»

را از حدود کتاب‌های درسی فراتر برده و به لغت‌های بیشتری تسلط یابند.

در سال‌های اخیر، شاید کمترین تغییر را در طرح سؤالات متن cloze شاهد بوده‌ایم؛ بدین معنا که اغلب ۱ سؤال از ۵ سؤال متن cloze به مباحث گرامری و ۴ سؤال به سؤالات واژگانی اختصاص می‌یابد. در پاسخ‌گویی به این نوع متن‌ها، باید داوطلبان گرامری، جمله اول متن (Topic Sentence) را دقیق بخوانند و سپس با توجه به ایده اصلی متن، اقدام به پاسخ‌گویی کنند. بی‌شک داوطلبان عزیز توجه دارند که معمولاً در این نوع متن‌ها نویسنده هدف مشخصی را دنبال می‌کند؛ بنابراین باید داوطلبان گرامری تمام جمله‌های متن را به منزله حلقه‌های زنجیری منسجم و متصل به هم در نظر بگیرند و با توجه به این امر، بهترین پاسخ را برای هر سؤال انتخاب کنند.

بررسی سؤالات درک متن (Reading Passages) در دو سال اخیر نشان می‌دهد که به‌طور میانگین، سهم سؤالات مربوط به یافتن جزئیات متن (Detailed Questions)، حداقل ۲ و حداکثر ۴ سؤال بوده است. سهم سؤالات مربوط به یافتن ایده اصلی (Main Idea) بین ۲ تا ۳ سؤال بوده و اغلب ۱ تا ۲ سؤال نیز به تشخیص مرجع ضمیر (Referential Questions) اختصاص می‌یابد. لازم به ذکر است که در سال ۹۴ در تمام گروه‌ها، ۱ سؤال از همین بخش (تشخیص مرجع ضمیر) طرح شده است.

با توجه به مطالب گفته‌شده، به نظر می‌رسد که طراحان محترم در مقایسه با سال گذشته، توجه بیشتری به مباحث گرامری کتاب سوم دبیرستان از خود نشان داده‌اند؛ ضمن آن‌که، داوطلبان عزیز باید نیم‌نگاهی به مطالب گرامری کتاب‌های اول و دوم دبیرستان نیز داشته باشند. ترکیب سؤالات واژگان، متن Reading Passages و Cloze، در کل مشابه سال‌های گذشته بوده و تقریباً مطابق انتظار طراحی شده‌اند.

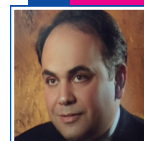
در پایان، به داوطلبان عزیز توصیه می‌کنیم برای کسب نتایج درخشان، علاوه بر تسلط بر متن‌ها و واژگان کتاب‌های سوم و چهارم، هر روز ۱ یا ۲ متن خارج از کتاب را نیز مطالعه کنند. بررسی متن‌های کنکورهای گذشته می‌تواند شروع خوبی برای تقویت مهارت‌های واژگانی شما عزیزان باشد. داوطلبان گرامری باید برای افزایش دامنه واژگان خود، مطالعه زبان را در برنامه‌ریزی آموزشی روزانه خود بگنجانند؛ برای رسیدن به این منظور، حداقل ۲۰ دقیقه مطالعه در روز بسیار مفید است.

در کنکورهای سراسری، در آخرین بخش سؤالات عمومی، ۲۵ سؤال انگلیسی (از سؤال ۷۶ تا ۱۰۰) در اختیار داوطلبان عزیز قرار می‌گیرد و داوطلبان تمام گروه‌های آزمایشی موظف‌اند در مدت ۲۰ دقیقه، به آن‌ها پاسخ گویند؛ بنابراین، داوطلبان برای هر سؤال، ۴۸ ثانیه فرصت پاسخگویی خواهند داشت. نگاهی دقیق‌تر به سؤالات زبان دو، سه سال اخیر نشان می‌دهد که ترکیب این سؤالات کم و بیش روالی یکسان داشته‌اند؛ بدین معنا که داوطلبان در ابتدا به چهار سؤال گرامری پاسخ می‌گویند، سپس نوبت به ۸ سؤال واژگان می‌رسد. بعد از آن، با متنی موسوم به cloze سروکار خواهند داشت که ۵ سؤال را دربر می‌گیرد. در انتها نیز دو متن reading قرار دارد که هریک با ۴ سؤال همراه است.

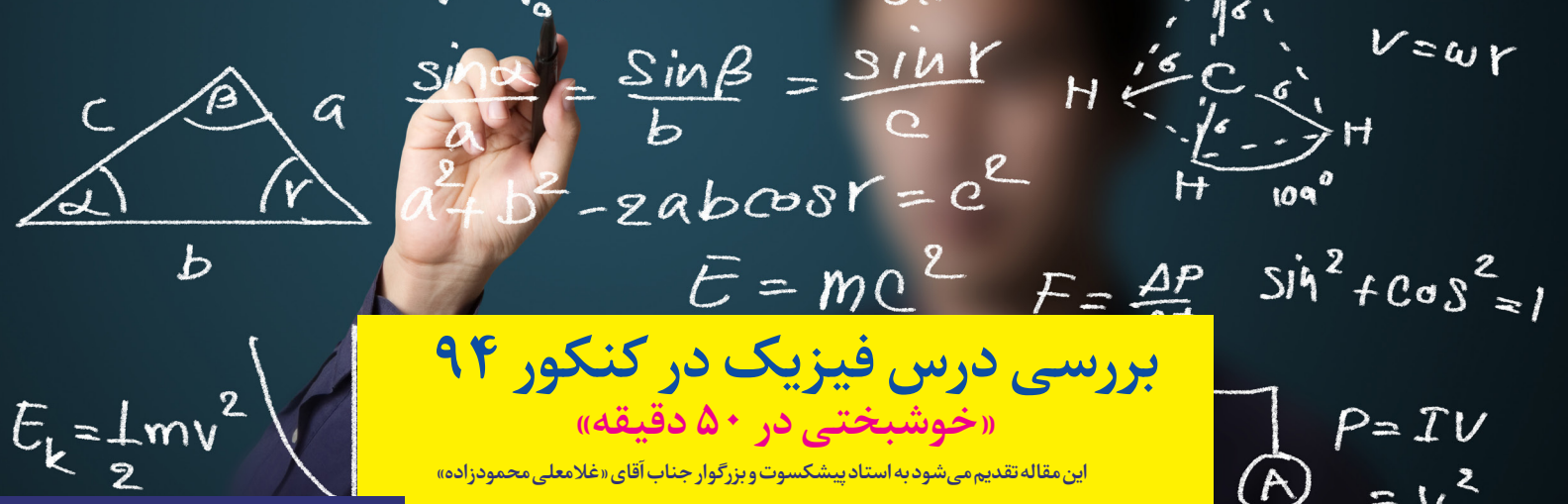
در این متن، سعی ما بر آن است که ترکیب سؤالات زبان انگلیسی آزمون‌های سراسری دو سال اخیر، یعنی سال‌های ۹۳ و ۹۴، را در هر چهار گروه اصلی بررسی کنیم؛ علاوه بر آن، برای بهبود عملکرد داوطلبان عزیز در کنکور سراسری سال ۹۵ نیز توصیه‌هایی داشته باشیم.

براساس بررسی سؤالات گرامری دو سال گذشته در تمام چهار گروه اصلی، درمی‌یابیم که در سال‌های ۹۳ و ۹۴، به‌طور میانگین سهم سؤالات گرامر کتاب سال چهارم (با در نظر گرفتن سؤالات گرامری که در متن cloze گنجانده می‌شوند) حداقل ۲ و حداکثر ۴ سؤال بوده؛ در حالی که این میزان برای سؤالات گرامری کتاب سوم دبیرستان حداقل ۱ و حداکثر ۲ سؤال بوده است. نکته تأمل برانگیز این‌که در طراحی سؤالات گرامری سال ۹۴، بحث معلوم و مجهول (درس ۶ کتاب سال سوم دبیرستان) مورد توجه ویژه طراحان محترم بوده است؛ بنابراین به داوطلبان عزیز، به‌شدت توصیه می‌کنیم که بر این مبحث گرامری تسلط یابند.

در مبحث واژگان، به‌طور میانگین سهم کتاب سال چهارم (با در نظر گرفتن سؤالات واژگانی متن cloze) بین ۷ تا ۱۲ سؤال در نوسان بوده است. به همین منوال، معمولاً بین ۱ تا ۴ سؤال واژگان، از کتاب سوم دبیرستان طرح شده است. باید به این نکته توجه کرد که در سال ۹۳ و ۹۴ در برخی رشته‌ها، سؤالاتی در مبحث واژگان طرح شده‌اند که خارج از کتاب‌های دوره دبیرستان بوده و در واقع از بودجه‌بندی مقرر وزارت عدول شده است. با این وصف، به داوطلبانی که به دنبال درصد‌های بالای ۹۰ در این درس هستند، توصیه می‌کنیم دامنه واژگانی خود

استاد خشیار قناری
سرگروه زبان انگلیسی
«راز»

بررسی درس فیزیک در کنکور ۹۴

«خوشبختی در ۵۰ دقیقه»

این مقاله تقدیم می‌شود به استاد پیشکسوت و بزرگوار جناب آقای «غلامعلی محمودزاده»

با توجه به این جدول نتیجه می‌گیریم که سهم سال چهارم و سه سال قبل در سؤالات کنکور امسال تقریباً برابر بوده است؛ اما نگاهی دقیق‌تر نشان می‌دهد که بودجه‌بندی موضوعی تغییر کرده است؛ برای مثال، امسال شاهد طرح ۲ سؤال از یک موضوع بوده‌ایم؛ یعنی، در مبحث «آهنگ رسانش گرما» ۲ سؤال داشتیم. این روند و این نوع طرح سؤال باعث می‌شود حذف برخی از فصول که به پیشنهاد بعضی دبیران و مشاوران توصیه می‌شود لطمه زیادی به دانش آموز وارد کند!

۳. سطح سؤالات

سؤالات فیزیک کنکور ۹۴ برای دانش آموز رشته تجربی کمی فراتر از توانایی ایشان در این رشته بود؛ یعنی، کمی برای آن‌ها سخت بود (برخلاف انتظاری که داشتند). اما برای دانش آموز ریاضی تقریباً متعارف و معمولی بود. نکته دیگر آن که، در هر دو گروه، تکیه زیادی روی محاسبات طولانی ریاضی به جای مطالب فیزیکی شده بود.

سؤالات رشته ریاضی:

حدود ۴۰٪ ساده، ۴۰٪ متوسط و ۲۰٪ سخت

در رشته تجربی:

حدود ۳۰٪ ساده، ۵۰٪ متوسط و ۲۰٪ سخت

۴. شباهت سؤالات امسال با سال‌های قبل

سؤالات کنکور ۹۴ به‌طور کلی تا حدود ۶۰٪ مانند سؤالات سال‌های قبل بوده؛ یعنی، تسلط دانش‌آموز به سؤالات کنکورهای گذشته باعث می‌شد پاسخگویی به ۵۰ تا ۶۰٪ سؤالات امسال برای وی به راحتی انجام شود. بسیاری از سؤالات ترکیبی نیز از سؤالات سال‌های قبل الهام گرفته شده بود. (البته نباید منکر محاسبات زمان‌بر سؤالات و برخی ایده‌های جدید شد.)

۵. انطباق سؤالات با کتاب درسی

با این که سؤالات کنکور امسال رویکرد کتاب‌محور بیشتری به خود گرفته‌اند، اما باید اعتراف کرد که تنها تسلط بر کتاب درسی دبیرستان نمی‌توانست باعث موفقیت دانش‌آموز در کنکور شود.

در خاتمه می‌توان گفت، همیشه درصد میانگین فیزیک در کشور زیر ۱۰٪ بوده و به نظر می‌رسد امسال این عدد باز هم کاهش یابد (آمارهای غیررسمی حکایت از این دارد که فقط ۱٪ از دانش‌آموزان در درس فیزیک درصدی بالاتر از ۴۰ تا ۵۰٪ کسب می‌کنند و بیش از ۱۵٪ دانش‌آموزان درصد منفی به‌دست می‌آورند.)

کنکور ۹۴ با تمام فراز و نشیب‌ها، بایدها و نبایدها و... به اتمام رسید. همیشه بعد از کنکور، عده‌ای از دانش‌آموزان (قسمت عمده‌ای از آنان) معتقد هستند که کنکور سخت بوده، سؤالات خارج از چارچوب طرح شده‌اند و... در مقابل نیز طیف گسترده‌ای از دبیران، مشاوران و مدیران، بلافاصله بعد از کنکور، برای کاهش فشار وارد شده از سوی دانش‌آموزان بیان می‌کنند: «غرزدن ممنوع! سؤالات مثل همیشه بوده، شما خوب نخوانده‌اید!» درحالی که با شروع سال تحصیلی، دبیران و مشاوران به دانش‌آموزان خود اعلام می‌کنند: «کنکور با سال‌های قبل فرق می‌کند.» درنهایت دانش‌آموزان باید چه کار کنند؟

در این مقاله، سعی می‌کنیم با توجه به نظرات اهل فن و دبیران با سابقه در کنکور، این موضوع را به‌طور کامل بررسی کنیم.

۱. تیپ سؤالات

بررسی سؤالات کنکور نشان می‌دهد که از سال ۱۳۸۸ به بعد سیستم کنکور به سمت مفهومی شدن و دور شدن از سؤالات فرمولی حرکت کرده و امسال هم از این قاعده مستثنی نبوده است؛ یعنی، برای موفقیت در کنکور امسال، باید مطالب دقیق و عمیق بررسی می‌شدند. از طرف دیگر، در کنکور امسال شاهد بودیم که تعداد سؤالات بیشتری بر مبنای محاسبات طولانی و زمان‌بر طراحی شده بودند؛ تسلط بر محاسبات یکی از اصول انکارناشدنی بود. همچنین برخی از سؤالات امسال دارای متن و صورتی طولانی بودند، که تسلط به ادبیات فارسی را هم می‌طلبد.

۲. بودجه‌بندی سؤالات

در کنکور سراسری سال ۱۳۹۴، بودجه‌بندی هر کتاب در مقایسه با سال‌های قبل تغییر چندانی نداشت؛ درحالی که بودجه‌بندی موضوعی کمی متفاوت‌تر از سال‌های پیشین بود و از موضوعی که چندین سال متوالی، سؤالی از آن مطرح نشده بود، سؤال طرح شده بود. به‌طور کلی سهم هر کتاب در کنکور امسال به صورت زیر بود:

رشته تجربی		رشته ریاضی	
تعداد سؤالات	سهم از کل	تعداد سؤالات	سهم از کل
۴	۱۳/۳٪	۴	۸/۸٪
۴	۱۳/۳٪	۶	۱۳/۳٪
۷	۲۳/۳٪	۱۴	۳۱٪
۱۵	۵۰٪	۲۱	۴۶/۶٪

استاد محید کنجی
سرگروه فیزیک
«راز»

بررسی درس شیمی در کنکور ۹۴

«سخت‌ترین درس کنکور امسال»

این مقاله تقدیم می‌شود به استاد بزرگوار جناب آقای «جلال میرآفتاب»

۲. بودجه‌بندی سؤالات

بودجه‌بندی سؤالات کنکور شیمی در هر دو رشته

نام درس	رشته	تعداد سؤال
شیمی سال دوم	در رشته ریاضی	۱۱
شیمی سال دوم	در رشته تجربی	۱۲
شیمی سال سوم	در رشته ریاضی	۱۲
شیمی سال سوم	در رشته تجربی	۱۲
شیمی سال چهارم	در رشته ریاضی	۱۲
شیمی سال چهارم	در رشته تجربی	۱۱

در رشته ریاضی و تجربی حدود ۶۵٪ سؤالات را شیمی پایه (سال دوم و سوم) و ۳۵٪ را شیمی سال چهارم تشکیل داده است. در کنکور ۹۴ ریاضی، تعداد سؤالات محاسباتی ۱۸ سؤال بوده که در مقایسه با کنکور ۹۳ تغییری نداشته است؛ اما تعداد سؤالات محاسباتی رشته تجربی، از ۱۸ سؤال در سال ۹۳ به ۱۲ سؤال رسیده است؛ البته جایگزین این تعداد مسئله کاهش یافته، سؤالات مفهومی و ترکیبی بوده‌اند.

سخن آخر: در کنکور شیمی رشته ریاضی، در مقایسه با سال گذشته به‌طور کلی سؤالات متعادل‌تر بودند و تعداد سؤالات آسان بیشتر بود؛ در عوض، در مقایسه با سال‌های گذشته، سؤالات وقت‌گیر، شمار چشمگیری را به خود اختصاص داده بود. در سؤالات درک مطلب امسال از ۱۶ سؤال مطرح‌شده، ۱۲ سؤال پیرامون موضوعات مشخص، مطرح شده بودند و در این سؤالات هر چهار گزینه موضوع یکسانی را دنبال می‌کردند. در بیشتر این نوع سؤالات، توانایی «رسم لوویس» و به‌ویژه «ترکیبات آلی» مدنظر بوده است. در رشته ریاضی، دانش‌آموز متوسط می‌توانسته با مدیریت زمان ۵۰٪ را به‌دست آورد. در رشته تجربی، کاهش تعداد سؤالات محاسباتی اولین ویژگی است که به چشم می‌خورد. در این رشته، سؤالات مطرح‌شده درک مطلب، اهمیت مطالعه متن کتاب درسی و به‌ویژه تحلیل مطالب را نشان می‌دهد. در کنکور تجربی ۹۴، به‌نظر می‌آید سؤالات در مقایسه با سال ۹۳ سطح پایین‌تری دارند. شاید یکی از دلایل این مسئله کاهش سؤالات محاسباتی است؛ همچنین آن دسته از داوطلبانی که سؤالات کنکورهای گذشته را به‌خوبی تحلیل کرده بودند در پاسخ‌دادن به تعداد زیادی از سؤالات، دچار مشکل خاصی نشده‌اند. در نهایت، در کنکور ۹۴، دانش‌آموز متوسط می‌توانسته تا حدود ۶۰٪ سؤالات را پاسخگو باشد.

سکانس خارجی - محوطه بیرونی حوزه امتحانی کنکور -

ظهر ۹۴/۳/۲۱

چهره متفاوت داوطلبان دیده می‌شود، که برخی با عجله و بعضی به‌کندی به سمت قسمت خروجی می‌روند. در میان همه صدای پای دانش‌آموزان، در فضای بیرونی، بیشتر نگاه مضطرب و منتظر پدر و مادرها خودنمایی می‌کند و صدالبته چهره خسته و مردد دانش‌آموزان به چشم می‌آید. کم‌کم با رسیدن آن‌ها به در خروجی، پدر و مادرها با هیجان سؤالات کلیشه‌ای و همیشگی بعد از آزمون را می‌پرسند: «امتحان چطور بود؟ شیری یا روباه؟» و اغلب این جواب شنیده می‌شود:

«شیمی خیلی سخت بود...» کات

بی‌تردید، با اتمام کنکور سال ۹۴، پرونده یکی از چالش‌برانگیزترین کنکورها، در تاریخ برگزاری آزمون‌ها، ورق خورد. آنچه در این آزمون، بیشتر به چشم آمد درجه سختی سؤالات شیمی و تغییر رویه در طراحی سؤالات این درس بود. در این مقاله، سعی شده که آزمون شیمی کنکور سراسری در رشته‌های ریاضی و تجربی بررسی و تحلیل شود.

۱. بودجه‌بندی سؤالات و سطح سؤالات در مقایسه با سال‌های گذشته

آزمون شیمی، در هر دو رشته ریاضی و تجربی، با ۳۵ سؤال و مدت زمان پیشنهادی ۳۵ دقیقه برگزار می‌شود؛ البته این زمان با توجه به نوع سؤالات و حجم زیاد محاسبات، به‌ویژه در رشته ریاضی، به‌هیچ‌وجه منطقی به‌نظر نمی‌رسد.

در سال ۹۴، درجه سختی سؤالات شیمی به این صورت بوده است: ۴ سؤال آسان، ۱۴ سؤال متوسط، ۱۲ سؤال دشوار و ۵ سؤال بسیار دشوار. نکته حائز اهمیت در پاسخ‌گویی به سؤالات رشته ریاضی در آن است که داوطلب بتواند ۵ سؤال بسیار دشوار را درک کند و آن‌ها را از محدوده پاسخ‌گویی خود حذف نماید. با این کار، او مدیریت زمان را به‌دست گرفته و وقت این سؤالات را برای پاسخ‌گویی به سؤالات دیگر صرف خواهد کرد (فرار از تله تستی).

در سؤالات شیمی گروه تجربی، ۳ سؤال دشوار دیده می‌شود.

دکتر کامران مجیدی
سرگروه شیمی
«راز»

«تحلیل سؤالات ریاضیات پایه و حساب دیفرانسیل کنکور سراسری ۹۴»

این مقاله تقدیم می‌شود به استادان بزرگوار «ماشا... رضوی» و «مجید رضوی»

سطح سؤالات در مقایسه با سال قبل چگونه بود؟

در مجموع سطح سؤالات در مقایسه با کنکور ۹۳ ساده‌تر بود و چند سؤال جدیدتر در میان سؤالات دیده می‌شد، که نمونه‌های آن، سؤال ۱۰۱ (دنباله تقریبات تفاضل) از ریاضی ۲ و سؤال ۱۰۸ (یکنوایی) از حسابان است که به صورت «تابع قدر مطلق» بیان شده بود. در سؤال ۱۱۸ هم به‌طور ضمنی، «مشتق‌گیری مرتبه دوم» خواسته مسئله بود که در سال‌های گذشته کمتر مطرح می‌شد؛ اما این سؤال، دقیقاً به همین شکل، در کتاب دیفرانسیل، تمرین صفحه ۱۵۷ قسمت «ب» مطرح شده است. سؤال ۱۱۳ هم سؤال جدید، اما ساده‌ای از تمرینات کتاب درسی بود. مانند هر سال، در کل ۲۳ سؤال دیفرانسیل و پایه مطرح شده بود، که سؤالات ۱۰۹ و ۱۱۷ غلط بودند و ایراد علمی داشتند. از ۲۱ سؤال باقی‌مانده ۲ سؤال آسان، ۱۳ سؤال متوسط و ۶ سؤال سخت بودند.

ریتیم سؤالات تا چه حدی با سؤالات سال‌های گذشته مطابقت داشت؟

سؤالات مانند چند سال گذشته تا حدودی مفهومی بودند. در حدود ۹۰٪ سؤالات مانند دوره‌های پیشین بودند و مشابهت‌های زیادی با آن‌ها داشتند.

بودجه‌بندی سؤالات چگونه بود؟

بودجه‌بندی سؤالات امسال به‌جز چند مورد اندک، مانند سال گذشته بود.

در سال ۹۳، تعداد سؤالات ۲۴ سؤال بود که ۱۰ سؤال از پایه و ۱۴ سؤال از دیفرانسیل طرح شده بود؛ اما در سال ۹۴، ۱۰ سؤال از پایه و ۱۳ سؤال از دیفرانسیل مطرح شده بود.

دانش‌آموزان متوسط می‌توانستند چه درصدی را کسب کنند؟

با توجه به این‌که تعداد سؤالات ریاضی برای رشته ریاضی ۵۵

سؤال است درصد تقریبی هر سؤال ۱/۸۱ خواهد بود؛ از آن‌جا که تعداد سؤالات ساده و متوسط در درس دیفرانسیل ۱۵ سؤال بوده است، دانش‌آموزی در حد متوسط می‌توانسته پاسخگوی حدود ۲۷/۱۵٪ سؤالات باشد.

کسی که در حد کتاب درسی بلد بود چه درصدی می‌توانست کسب کند؟

اغلب سؤالات از کتاب درسی یا مباحث مشابه آن طرح شده بود و دانش‌آموز مسلط بر کتاب درسی حداقل ۲۰ سؤال از ۲۳ را می‌توانست پاسخ دهد؛ یعنی در حدود ۳۷٪ از ۴۱/۶۳٪ سهم سؤالات دیفرانسیل.

چند سؤال وقت بیشتری از دانش‌آموز تلف می‌کرد؟

اگر وقت استاندارد هر سؤال را ۱/۵ دقیقه در نظر بگیریم، حدود نیمی از سؤالات، برای پاسخ‌گویی، حداقل ۲ دقیقه زمان لازم داشتند.

آیا تیب سؤالات آبا با کنکورهای آزمایشی متداول مطابقت داشت؟

شباهت با کنکورهای آزمایشی تقریباً ۲۰٪ بود؛ اما ریتیم سؤالات کنکور در چند سال اخیر شبیه سؤالات کنکور آزمایشی سنجش بوده است؛ به‌ویژه درجه سؤالات کنکور با آزمون‌های آخر سنجش تطابقی نسبی داشته‌اند.

موارد دیگر و جمع‌بندی

متأسفانه سؤال ۱۰۹ (مثلثات) غلط بود که طراح به دامنه معادله توجه نکرده بود؛ همچنین سؤال ۱۱۷ غلط بود. (سومین بار است که این نوع سؤال در کنکورهای سراسری مطرح می‌شود)، در تابع ناپیوسته دنبال زاویه بین دو مماس هستیم! اما طراحی سؤال ۱۰۱ بسیار جدید و نو بود و خلاقانه طراحی شده بود؛ همچنین در سؤال ۱۰۷ توجه به دامنه معادلات گنگ بسیار اهمیت دارد و طراح به صورت ویژه به این موضوع توجه کرده بود.

استاد سیروس نصیری
سرگروه ریاضی
«راز»

تحلیل سؤالات هندسه تحلیلی، جبر خطی و هندسه پایه کنکور سراسری ۹۴

تقدیم به «حاج محمد فیروزگان»

سطح سؤالات در مقایسه با سال قبل چگونه بود؟

در مجموع، سؤالات هندسه تحلیلی کنکور ۹۴، از سؤالات تحلیلی سال ۹۳ ساده تر بود؛ اما درباره هندسه پایه دقیقاً برعکس بود؛ یعنی، ۶ سؤال از ۸ سؤال هندسه پایه بسیار دشوار بود، که احتمالاً طراحان با دانش آموزان پدر کشتگی داشته اند!

سؤال مربوط به فصل اول در رابطه با مفهوم «بردار» مطرح شده بود، که در سال های گذشته چنین نبود. در ظاهر، در سؤالات هندسه پایه طراحان محترم علاقه عجیبی به مبحث «دایره» داشتند؛ به طوری که ۴ سؤال از ۸ سؤال هندسه پایه را از دایره مطرح کرده بودند؛ حتی در دو سؤال مربوط به فصل ۱ و ۲ هندسه نیز از دایره استفاده کرده بودند.

رسم شکل سؤالات ۱۲۵، ۱۲۶ برای دانش آموزان بسیار سخت و وقت گیر بود؛ در کل سؤالات هندسه پایه بسیار سخت بودند.

ریتم سؤالات تا چه حدی با سؤالات سال های گذشته

مطابقت داشت؟

سؤالات هندسه تحلیلی تقریباً مثل سال های گذشته بودند، به غیر از سؤالی از مبحث بردارها که به صورت دیگری مطرح شده بود؛ در کل، ریتم سؤالات هندسه پایه در ۶ سؤال از ۸ سؤال مانند گذشته مطرح نشده بود و فقط ۲ سؤال پذیرفتنی و شبیه سال های پیشین داشتیم.

بودجه بندی سؤالات به چه شکل بود؟

در کنکور ۹۳ سؤالات هندسه پایه به شرح زیر بود:
استدلال در هندسه ۱ (۱ سؤال)؛ تالس و تشابه (۱ سؤال)؛ اشکال فضایی (۱ سؤال)؛ استدلال در هندسه ۲ (۲ سؤال)؛ دایره (۱ سؤال)؛ تبدیلات (۱ سؤال)؛ هندسه فضایی (۱ سؤال)

و در کنکور ۹۴ به شکل زیر:

استدلال در هندسه ۱ (۲ سؤال) که اطلاعات دایره می خواهد؛ تالس (۱ سؤال)؛ استدلال در هندسه ۲ (۱ سؤال)؛ دایره (۲ سؤال)؛ تبدیلات (۱ سؤال)؛ هندسه فضایی (۱ سؤال)

دانش آموزان متوسط می توانستند چه درصدی را کسب

کنند؟

دانش آموزان متوسط قادر بودند ۷ سؤال از ۸ سؤال هندسه تحلیلی و ۲ سؤال از ۸ سؤال هندسه پایه را جواب دهند؛ در کل، ۹ سؤال از ۱۶ سؤال هندسه دارای امکان پاسخگویی بودند؛ یعنی، حدود ۱۶/۳٪ از ۲۹٪ سهم هندسه در کنکور.

کسی که در حد کتاب درسی بلد بود چه درصدی کسب

می کرد؟

همه سؤالات هندسه تحلیلی از کتاب درسی طراحی شده بودند؛ اما در میان سؤالات هندسه پایه، تنها ۱ سؤال از کتاب درسی طرح شده بود؛ بنابراین دانش آموزی که به کتاب درسی مسلط بود می توانست در حدود ۱۶/۲۹٪ از ۲۹٪ را کسب کند.

چند سؤال از دانش آموزان وقت بیشتری تلف کرد؟

۷ سؤال هندسه تحلیلی و ۱ سؤال هندسه پایه را می شد در وقت استاندارد جواب داد؛ اما متأسفانه ۸ سؤال دیگر زمانی بیش از ۳ دقیقه لازم داشتند.

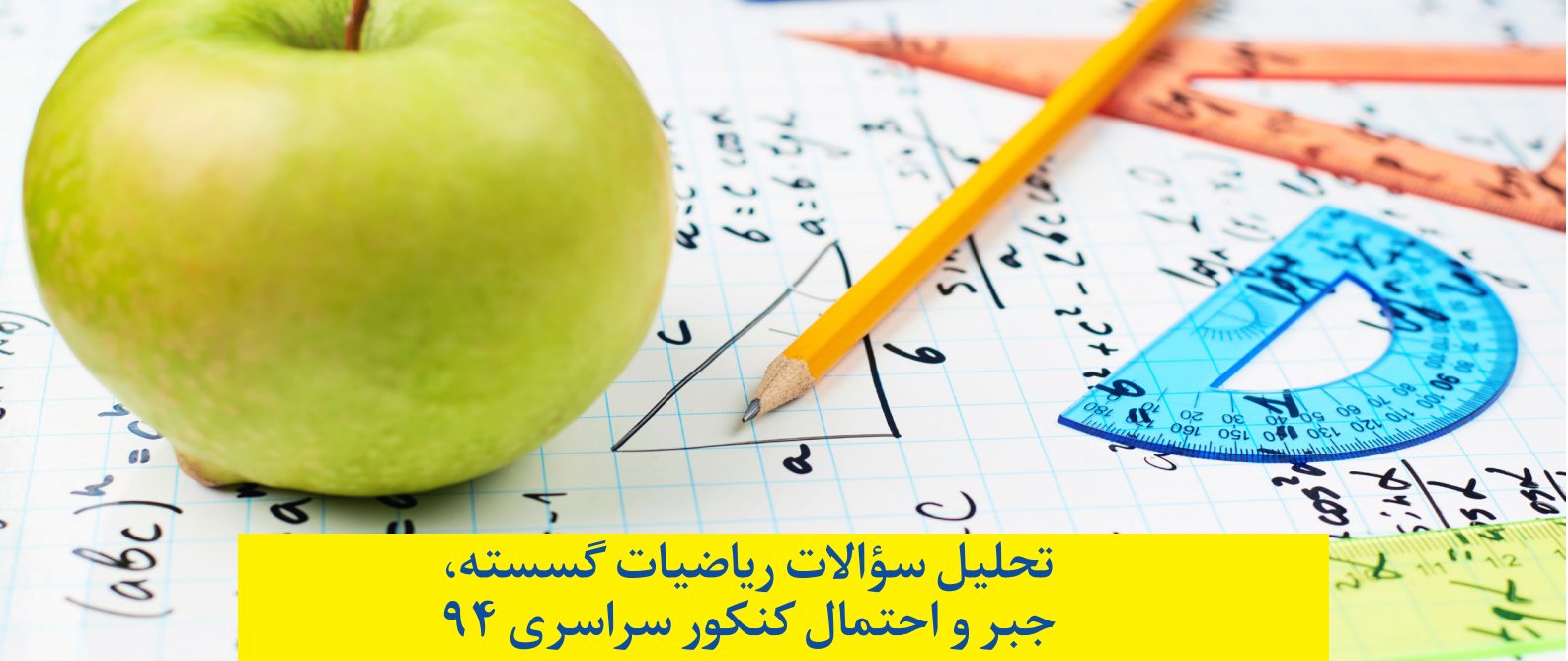
تیپ سؤالات آیا با کنکورهای آزمایشی متداول مطابقت

داشت؟

در درس هندسه تحلیلی، تقریباً تیپ سؤالات ثابت اند و همه سؤالات در کنکورهای آزمایشی مشاهده می شود؛ اما سؤالات هندسه پایه چنین نبوده است.

استاد علی سعیدی زاد
سرگروه هندسه و گسسته
«راز»

تحلیل سؤالات ریاضیات گسسته، جبر و احتمال کنکور سراسری ۹۴

استاد احمد بسطامی - استاد علی سعیدی زاد

تقدیم به استاد مرحوم «منصور تجاره»

الف) سطح دشواری سؤالات در مقایسه با سؤالات سال قبل

چگونه بود؟

در بررسی کلی، سطح سؤالات کنکور ۹۴ در مقایسه با سال ۹۳ ساده‌تر بود. سؤالات به تفکیک هر مبحث به این صورت آمده‌اند:

۱. جبر مجموعه‌ها: هم‌سطح سال ۹۳ بود.
۲. لانه کبوتری: ساده‌تر از سال ۹۳ بود.
۳. رسم نمودار و رابطه: ساده‌تر از سال ۹۳ بود.
۴. گراف: بسیار ساده‌تر از سال ۹۳ بود.
۵. رابطه و ماتریس (در مقایسه با سؤالات همان بخش): آسان‌تر از سال ۹۳ بود.
۶. سؤال مربوط به «تعداد جواب‌های صحیح و نامنفی»: اندکی آسان‌تر از سال ۹۳ بود.

۷. در سال ۹۴ از «همنهشتی» دو سؤال طرح شده بود؛ اما در سال ۹۳ هیچ سؤالی از این مبحث طرح نشده بود؛ در عین حال، این دو سؤال آسان‌تر از سؤالات همان بخش در سال ۹۳ بود.

۸. سؤال «ب.م.م» و «ک.م.م» سال ۹۴ سخت‌تر از سال ۹۳ بود.

۹. از آنالیز ترکیبی در سال ۹۳ سؤالی طرح نشده بود؛ اما در سال ۹۴ سؤال متوسطی از این مبحث طرح شده بود.

۱۰. احتمال در فضای پیوسته: بسیار ساده‌تر از سال ۹۳ بود.
۱۱. قواعد احتمال، اندکی از سؤال سال ۹۳ سخت‌تر بود.
۱۲. احتمال شرطی سال ۹۴، با سؤال سال ۹۳ هم‌سطح بوده است.

ب) سؤالات تا چه حد با سؤالات سال قبل مطابقت داشتند؟

تقریباً سؤالات سال ۹۴ با سال‌های قبل از آن مطابقت داشتند. سؤالات غیرعادی طرح نشده بود و دانش‌آموزی که سؤالات

ده سال اخیر را بررسی کرده بود، سؤال جدیدی در کنکور ۹۴ مشاهده نمی‌کرد.

ج) بودجه‌بندی سال ۹۴ به چه شکلی بود؟

در سال ۹۴، تقریباً بودجه‌بندی رعایت شده بود؛ ولی برخلاف انتظار در مبحث «احتمال» ۳ تست به جای ۴ تست آمده بود. تعداد تست‌ها در مبحث «رابطه» از سال‌های قبل ۱ تست بیشتر بود، ولی در بقیه موارد بودجه‌بندی رعایت شده بود.

د) دانش‌آموز متوسط می‌توانست چه درصدی را بزند؟

دانش‌آموز متوسط از ۱۴ سؤال می‌توانست به راحتی به ۹ سؤال پاسخ صحیح دهد؛ یعنی، در حدود ۱۶/۲۹٪ از میان مجموع سؤالات.

و) کسی که در حد کتاب درسی مطالعه داشته در چه وضعیتی

بوده است؟

دانش‌آموزی که جبر و احتمال سال سوم را به‌طور کامل بررسی کرده و در حد متوسط به مطالب کتاب گسسته مسلط بود، می‌توانست در حدود ۵ سؤال را به راحتی پاسخ دهد؛ یعنی در حدود ۹٪ از میان مجموع سؤالات.

ه) در چند سؤال وقت بیشتری از دانش‌آموزان تلف می‌شد؟

از ۱۴ سؤال، در حدود ۴ سؤال، یا دارای راه‌حلی طولانی بودند یا در حدی سخت بودند که فکر و زمان بیشتری می‌طلبیدند.

ی) سؤالات تا چه میزان با کنکورهای آزمایشی مطابقت

داشتند؟

می‌توان گفت حدود ۶۰٪ از سؤالات طرح‌شده با کنکورهای آزمایشی مطابقت داشتند؛ ولی در کل، برخی سرفصل‌های آزمون‌های آزمایشی به‌طور کامل گمراه‌کننده و بی‌هدف هستند.

استاد احمد بسطامی

این مقاله تقدیم می شود به استاد بزرگوار جناب «تیمور زمان نژاد»
و به امید رفع کسالت هر چه زودتر این بزرگوار

شماره تست‌ها منطبق بر دفترچه آزمون سراسری سال ۹۴ است، که سازمان سنجش آموزش کشور آن را منتشر کرده است. **نتیجه:** از میان ۵۰ تست زیست‌شناسی در کنکور سراسری سال ۹۴، تعداد ۴۳ سؤال (یعنی ۸۶٪ از کل تست‌ها) سخت یا بسیار سخت بوده‌اند؛ به نحوی که اگر یک دانش‌آموز درصدی بین ۶۰ تا ۷۹ آورده، تقریباً عالی عمل کرده است و اگر ۸۰٪ و بالاتر آورده باشد، عملکردی بسیار عالی داشته است.

داشت؟

در گذشته‌ای نه‌چندان دور، می‌شد ادعا کرد که دانش‌آموز متوسط و قوی با چندبار خواندن متن کتاب، جمع‌بندی نکات مربوط و بررسی تست‌های مطرح‌شده در کنکورهای سراسری، می‌تواند به بسیاری از سؤالات زیست‌شناسی در کنکور پاسخ صحیح بدهد؛ اما در چند سال اخیر، همگام با مفهومی و ترکیبی شدن تست‌های کنکور سراسری در اکثر دروس، درس زیست‌شناسی نیز از این قاعده مستثنی نبوده؛ علاوه بر آن برخی سؤالات آن قدر دو پهلوی به‌نظر می‌رسند که حتی بین دبیران هم در پاسخ به آن‌ها اختلاف نظر وجود دارد.

تحلیل کوتاه زیر بر اساس جمع‌بندی آنچه تنی چند از اساتید خبره زیست‌شناسی مطرح کرده‌اند تقدیم می‌گردد؛ امید است چراغ راه عزیزی شود که در کنکور سال ۹۵ به مبارزه علمی می‌پردازند.

البته با توجه به روند کلی طرح سؤالات زیست‌شناسی طی چند سال اخیر، شاید پیش‌بینی می‌شد که تست‌های امسال در مقایسه با گذشته سخت‌تر باشد؛ درواقع همین‌طور هم شد. شاهد ماجرا آن‌که امسال (برخلاف کنکور سال ۹۳) هیچ‌کدام از دانش‌آموزان رشته تجربی درصد ۱۰۰ را در کارنامه‌هایشان ندیدند! به‌نظر می‌رسد حداقل ۱۵ تا ۲۰٪ دشواری سؤالات در مقایسه با سال گذشته بیشتر بود. اگر تست‌ها را به چهار دسته آسان، متوسط، سخت و بسیار سخت تقسیم کنیم، شاید بتوان گفت، از میان ۵۰ تست زیست‌شناسی در کنکور سراسری سال ۹۴، کمترین میزان سؤال «آسان» در مقایسه با تمام کنکورهای گذشته وجود داشته است!

بیشتری برای پاسخگویی طلب می‌کرد.

۳. بودجه‌بندی سؤالات چگونه بود؟

بررسی تست‌های چند سال اخیر کنکور سراسری نشان می‌دهد که دانش‌آموز باید به هر سه کتاب درسی مسلط باشد؛ چون از هر سه کتاب طرح تست خواهد شد. شاید در برخی دروس بتوان با حذف یک فصل یا یک گفتار، از تست‌های مربوط به آن صرف‌نظر کرد؛ ولی در زیست‌شناسی به دلیل ترکیبی بودن بسیاری از تست‌ها، حذف یک یا چند بخش فقط باعث ناتوانی در پاسخگویی به سؤالات همان بخش نیست؛ بلکه داوطلب در پاسخ به سؤالات فصل‌های دیگر نیز دچار مشکل می‌شود. بخش‌هایی که شاید دانش‌آموز زمان زیادی هم برای مطالعه آن‌ها صرف کرده باشد.

فصل‌های هر کتاب	زیست و آزمایشگاه ۱	زیست و آزمایشگاه ۲	زیست پیش دانشگاهی
فصل ۱	۱	۱	۳
فصل ۲	---	۳	۱
فصل ۳	۱	۱	۱
فصل ۴	۶	۱	۵
فصل ۵	۱	---	۵
فصل ۷	۴	۳	۲
فصل ۸	۱	۱	۱
فصل ۹	۲	۳	۵
فصل ۱۰	---	۲	۱
فصل ۱۱	---	۲	۳
کل کتاب	۱۶ سوال	۲۰ سوال	۲۹ سوال

۶. آیا سؤالات با کنکورهای آزمایشی معتبر و متداول تطابق داشت؟

شاید بتوان گفت در کل، شباهت با کنکورهای آزمایشی معتبر و متداول نزدیک به ۲۰ تا ۳۰٪ بود.

۷. موارد دیگر و جمع‌بندی

برخی سؤالات یا گزینه‌ها خارج از کتاب درسی به نظر می‌رسیدند یا دارای ابهام بودند:
سؤال ۲۰۵ گزینه ۱؛ سؤال ۱۹۰ گزینه ۴؛ سؤال ۱۸۳ و تفاوت نظر اساتید در تعریف «جهش» و «کراسینگ اور»؛ سؤال ۱۷۷؛ سؤال ۱۶۴ و سؤال ۱۹۶.

کنکور امسال از چند نظر با سال‌های قبل متفاوت بود و در واقع اهداف رفتاری متفاوتی با سال‌های قبل، مدنظر داشت. برخی موارد متفاوت آن عبارت‌اند از:

۱. روان بودن سؤالات (به گونه‌ای که دانش‌آموز به راحتی منظور طراح را می‌فهمید.)
 ۲. روی آوردن به درک عمیق زیست‌شناسی (این امر موجب شد به راحتی بین دانش‌آموزان تفکیک ایجاد شود؛ یعنی، بین دانش‌آموزی که در طول چند سال زیست را خوانده بود با دانش‌آموزی که با اتکا به کلاس‌های ویژه و در دوره کوتاه یک ساله، مطالب را به ذهن سپرده بود.)
 ۳. توجه به درک کامل مطالب در مقابل مطالعه نکته‌وار مطالب
 ۴. دوری از توسل به قیده‌های مبهم
 ۵. توجه دقیق نعل به نعل کتاب درسی (که دو مورد سؤال فصل ۱ پیش و فصل ۷ پیش از این موارد است.)
 ۶. توجه به توان استنباط علمی دانش‌آموز (در مواردی مانند سؤال فصل ۱ سال سوم و فصل ۴ پیش و فصل ۱۱ سال سوم)
- اگر از موارد مبهم یا نادرست بگذریم، دانش‌آموزان کوشا و قوی می‌توانستند به حداقل ۳۵ تست با دقت و تأمل پاسخ دهند؛ البته به شرط آن که درگیر شدن با تست‌های مبهم باعث اتلاف وقت و تشویش ذهنی آن‌ها نشود. توجه به این نکته ضروری است که هنر مدیریت زمان و آزمون دادن باید قبل از آزمون سراسری آموخته و تمرین شود.
- با توجه به گفته‌های مسئولان سازمان سنجش آموزش کشور و قول ۱۵ درصدی در افزایش درجه سختی سؤالات کنکور، دانش‌آموزان باید خود را برای برخورد با سؤالات این چنینی آماده کرده و از قبل واکنش‌ها را

در جدول بالا، تعداد مجموع تست‌ها بیش از ۵۰ عدد به نظر می‌رسد؛ البته علت این مسئله، ترکیبی بودن تست‌ها و نوشتن سؤالات ترکیبی برای دو یا چند کتاب مختلف است.

نتیجه: بیشتر تست‌ها از مباحث مربوط به پیش‌دانشگاهی و سوم طرح شده بود. این نکته از منظر دیگری نیز حائز اهمیت است. متأسفانه برخی دانش‌آموزان سال چهارم، به بهانه این که نمرات داخلی و نهایی پیش‌دانشگاهی برای گزینش در کنکور سراسری مورد توجه قرار نمی‌گیرد به مباحث مطرح‌شده در پیش‌دانشگاهی اهمیت کافی نمی‌دهند. از طرف دیگر، به نظر می‌رسد که اگر دانش‌آموزان حداقل از سال سوم با شیوه طرح سؤالات کنکور و نحوه پاسخگویی با آن‌ها آشنا شوند، در برخورد با سؤالات، نتایج بهتری خواهند گرفت.

۴. دانش‌آموز متوسط می‌توانست چه درصدی را کسب کند؟

با توجه به این که هر تست زیست‌شناسی ۲٪ محاسبه می‌شود و تعداد تست‌های آسان و متوسط در کنکور امسال زیاد نبوده است، نمی‌توان درصد قابل‌قبولی برای دانش‌آموزان متوسط در نظر گرفت. به این ترتیب، به نظر می‌رسد که کنکور سراسری به سمت گزینش نخبگان پیش می‌رود؛ به این معنی که تلاش عادی یا حتی زیاد، شاید نتیجه مطلوبی ندهد؛ بلکه در درس زیست‌شناسی باید فوق‌العاده و البته با سمت‌وسو و برنامه‌ریزی مدون، منسجم و صحیح، تلاش کرد.

۵. تیپ طراحی سؤالات چگونه بود؟

در کل ۵ سؤال با چند جواب صحیح و ۴۵ سؤال با یک جواب صحیح بوده است. همچنین در ۱۰ تست، پاسخ نادرست از داوطلب خواسته شده بود و تنها در ۴۰ تست باید پاسخ درست علامت زده می‌شد. در میان سؤالات، حدود ۱۰ سؤال، زمانی بیش از زمان استاندارد آزمون، برای پاسخگویی طلب می‌کرد. تعداد تست‌های جای خالی (نقطه چین) افزایش یافته بود که دقت بالایی را برای پاسخ‌گویی لازم داشت. طبق معمول ۱ تست هم به بخش «دودمانه» اختصاص داشت.

تحلیل سؤالات ریاضیات تجربی کنکور ۹۴

استاد سیروس نصیری
تقدیم به استاد «هوشنگ نظری»

سطح سؤالات در مقایسه با سال قبل چگونه بود؟

در کل، سؤالات ریاضیات تجربی هر سال ۵۰٪ آسان و متوسط و ۵۰٪ بالاتر از حد متوسط یا دشوار طرح می شود. امسال در سؤالات مبحث «آمار» کمی نوآوری شده و سؤال احتمال (۱۰۸) کاملاً جدید بود. استفاده از سؤالات مخصوص رشته ریاضی در این مجموعه مشاهده می شود؛ نمونه آن ها سؤالات دنباله (۱۲۶)، دامنه (۱۳۴)، مشتق (۱۴۴)، نمودار (۱۴۷) است. سؤالات هندسه نیز، آسان و هم متوسط بودند.

ریتیم سؤالات تا چه حدی با سؤالات سال های گذشته مطابقت داشت؟

به علت گستردگی مطالب ریاضیات تجربی، ریتیم سؤالات صد درصد منطبق بر سال های گذشته نبود؛ اما تا حدی مطالب یکسان بودند. به جز در چند مورد که سؤالات تکراری بودند؛ برای مثال، سؤالات مشتق پذیری (۱۴۴) آمار (۱۳۰)، دامنه تابع (۱۲۷) و دنباله حسابی (۱۲۶) نمونه هایی از سؤالات جدید بودند.

بودجه بندی سؤالات چگونه بود؟

بودجه بندی سؤالات کنکور ۹۴ کمی تغییر کرده بود. در این جا به نمونه هایی از آن ها توجه کنید. در مبحث «مثلثات» ۳ سؤال مطرح شده بود؛ اما در سایر موارد بودجه بندی مانند سال های گذشته رعایت شده و استاندارد بود. در مبحث «هندسه» و «مقاطع مخروطی» نیز به ترتیب ۴ و ۲ سؤال مثل همیشه جزء سؤالات کنکور بوده است.

دانش آموز متوسط می تواند چه درصدی را کسب کند؟

۱۵ سؤال از ۳۰ سؤال متوسط و آسان بودند. این میزان ۵۰٪ سؤالات را شامل می شد؛ بنابراین دانش آموز متوسط می تواند در حدود ۵۰٪ را پاسخ دهد.

کسی که مطالعه ای در حد کتاب درسی داشت چه درصدی را کسب می کرد؟

در اصل، نحوه سؤالات مشابه با تمرینات کتاب بود؛ اما در مواردی عین تمرینات مطرح نشده بود. در کنکور ۹۴، تقریباً، در طراحی ۷۰٪ سؤالات به تمرینات کتاب درسی توجه شده است.

چند سؤال از دانش آموزان وقت بیشتری تلف می کرد؟

۱۳ سؤال از ۳۰ سؤال حداقل ۲ دقیقه زمان می بردند؛ اما امکان حل سایر سؤالات در وقت استاندارد وجود نداشت.